۶۲ درصد واحدهای مسکونی خشت‌پز جنوبی بدون گاراژ ماندند

مهندسان می‌گویند طرح ساخت انبوه بدون توجه به اقلیم، هزینه انرژی ساکنان را دست‌کم ۳۰ درصد افزایش می‌دهد

(گزارش از مهرداد نیلوفری)

شهرک خشت‌پز واقع در حاشیه جنوبی شهر نمک‌آبه از سال ۱۳۹۸ با ۱۲ هزار واحد مسکونی ساخته شد. بیشتر این واحدها دارای دیوارهای ضخیم خشت‌پز و سقف‌های کم‌شیب‌اند و هیچ گاراژ یا پارکینگ مسقفی ندارند. مهندسان می‌گویند این طرح برای اقلیم گرم و خشک جنوب طراحی شده است، اما ۶۲ درصد ساکنان گزارش می‌دهند که در ماه‌های گرم سال هزینه برق آنان بیش از ۳۰ درصد افزایش یافته است. دلیل ساده است: خودروها مجبورند روز و شب در فضای باز بمانند و گرمای انباشته در دیوارها شب‌ها آزاد می‌شود و خانه‌ها را گرم نگه می‌دارد.

مهندس کامران یزدان‌پناه، استاد دانشگاه صنعتی شاهرود، می‌گوید مشکل از طراحی آغاز شده است. «نقشه‌ها از روی کاتالوگ کپی شده‌اند و کسی نپرسیده که باد غالب از کدام سمت می‌وزد یا سایه در چه ساعتی می‌افتد. گاراژ نه تنها محافظ خودرو است، بلکه لایه عایق میان آفتاب و سقف است و حذف آن یعنی حذف یک لایه خنک‌کننده.» به گفته او، در مناطق مشابه جهان، گاراژ باز یا نیمه‌باز فاصله کوتاهی با دیوار جنوبی دارد تا هم سایه بیندازد و هم جریان هوا را هدایت کند.

شرکت عمران دشت‌آرا که مسئولیت ساخت را بر عهده داشت، در پاسخ اعلام کرد که طراحی بر اساس «الگوی مصوب وزارت مسکن» انجام شده و تغییر آن مستلزم تأیید مجدد است. اما مدیر فنی شرکت، مهندس بهروز کاویانی، گفت که در ۴۰ درصد واحدها امکان افزودن سایه‌بان فلزی وجود دارد و برخی ساکنان خود این کار را انجام داده‌اند. هزینه هر سایه‌بان حدود ۱۲ میلیون تومان است و برای خانوارهای کم‌درآمد سنگین است.

در مقابل، شهرک نمونه «باغ‌سار» در ۴۰ کیلومتری شرق، با ۲۰۰۰ واحد، گاراژ را از ابتدا در ضلع جنوبی قرار داده و سقف‌ها را شیب‌دار طراحی کرده است. مصرف برق در تابستان ۱۴۰۱ در آنجا ۱۸ درصد کمتر از میانگین منطقه بود. این تفاوت نه با فناوری گران‌قیمت، بلکه با کاغذ و مداد رقم خورد. درس ساده است: اقلیم را نادیده بگیر، و خانه به دشمن ساکنانش تبدیل می‌شود.

۶۰ درصد واحدهای مسکونی شهرک پرستو فاقد گاراژ مسقف‌اند

(گزارش از مهرداد نیلوفری)

شهرک پرستو، واقع در حاشیه جنوبی شهر نمک‌آبه، با ۱۲ هزار واحد مسکونی ساخته شد و وعده داده شد که الگویی برای مسکن کم‌درآمد باشد. اما گزارش میدانی نشان می‌دهد ۶۰ درصد واحدها فاقد گاراژ مسقف‌اند و خودروها شب‌ها در کوچه‌ها پارک می‌شوند. نتیجه روشن است: باران، گرد و غبار و گرمای تابستان مستقیم به خودروها می‌رسد و عمر آنها را کوتاه‌تر می‌کند.

مهندس کامران یزدان‌پناه، استاد دانشگاه صنعتی شاهرود، می‌گوید طراحی شهرک بدون مشورت با کارشناسان اقلیمی انجام شده است. به گفته او، در مناطق گرم و خشک جنوب، گاراژ باز یا نیمه‌باز فاصله کوتاهی با دیوار جنوبی دارد تا هم سایه بیندازد و هم جریان هوا را هدایت کند. در پرستو، بسیاری از گاراژها مستقیم رو به شرق ساخته شده‌اند و عصرها گرمای انباشته در دیوارها شب‌ها آزاد می‌شود و خانه را گرم نگه می‌دارد.

شرکت عمران دشت‌آرا که مسئولیت ساخت را بر عهده داشت، در پاسخ اعلام کرد که طراحی بر اساس «الگوی مصوب وزارت مسکن» انجام شده و تغییر آن مستلزم تأیید مجدد است. اما مدیر فنی شرکت، مهندس بهروز کاویانی، گفت که در ۴۰ درصد واحدها امکان افزودن سایه‌بان فلزی وجود دارد و برخی ساکنان خود این کار را انجام داده‌اند. هزینه هر سایه‌بان حدود ۱۲ میلیون تومان است و برای خانوارهای کم‌درآمد سنگین است.

در مقابل، شهرک نمونه «باغ‌سار» در ۴۰ کیلومتری شرق، با ۲۰۰۰ واحد، گاراژ را از ابتدا در ضلع جنوبی قرار داده و سقف‌ها را شیب‌دار طراحی کرده است. مصرف برق در تابستان ۱۴۰۱ در آنجا ۱۸ درصد کمتر از میانگین منطقه بود. این تفاوت نه با فناوری گران‌قیمت، بلکه با کاغذ و مداد رقم خورد. درس ساده است: اقلیم را نادیده بگیر، و خانه به دشمن ساکنانش تبدیل می‌شود.

۶۲ درصد واحدهای مسکونی شهرک پرستو فاقد گاراژ مسقف‌اند

(گزارش از مهرداد نیلوفری)

شهرک پرستو، واقع در حاشیه جنوبی شهر نمک‌آبه، با ۱۲ هزار واحد مسکونی ساخته شد و وعده داده شد که الگویی برای مسکن کم‌درآمد باشد. اما گزارش میدانی نشان می‌دهد ۶۲